

Rekommenderad förskrivare

Leg. Arbetsterapeut och Leg. Sjukgymnast för grupp 1 och 2.
Leg Sjuksköterska i samråd med vårdteam för grupp 3.

Kriterier

Kriterierna utgår från patient/brukarens funktioner, behov av aktivitet, behandling, omvårdnad samt särskilda behov. Med särskilda behov avses t ex svårt hjärt- och lungsjuka samt grava smärttillstånd.

Grupp 1. För personer med nedsatta kroppsfunktioner som ger aktivitetsbegränsningar vilka innebär stora svårigheter att:

Aktivitet

- ändra kroppsställning i säng
- klara lägesförändringar i säng
- klara överflyttning till och från säng, t ex klara sittande överflyttning från säng till stol

Omvårdnad

- ändra kroppsställning i säng
- klara lägesförändringar i säng
- klara överflyttning till och från säng, t ex klara sittande överflyttning från säng till stol
- få hjälp med större delen av personlig omvårdnad i sängen av annan person

Grupp 2. Småbarnsförälder med funktionsnedsättning

Höj- och sänkbar spälsäng kan förskrivas till småbarnsförälder med funktionsnedsättning som medför svårigheter att självständigt kunna sköta sitt barns personliga omvårdnad

Grupp 3. Patienter/brukare med behov av avancerad medicinsk behandling

Säng med elektrisk reglerbarhet kan förskrivas till patienter/brukare med behov av avancerad medicinsk behandling i hemmet, t ex vid dialys.

Mål med hjälpmedlet

1. Möjliggöra för patienten/brukaren:

- att klara lägesförändringar i sängen
- att förflytta sig till och från säng
- att smärtlindring eller annan medicinsk lindring kan uppnås
- att få en god personlig omvårdnad med hjälp av annan person

2. Att självständigt kunna sköta sitt barns personliga omvårdnad

3. Att möjliggöra för patienten/brukaren att självständigt kunna genomföra avancerad medicinsk behandling i hemmet.

Typ av säng som kan förskrivas

ISO 181210 Säng med elektrisk reglerbarhet i rygg- och bendel samt höjdläge.

ISO 181210 Elektriskt höj/sänkbara spjålsängar

Risk för patient/brukare

Det finns viss risk för tillbud vid användning som kan orsaka personskada.

Det är viktigt att patienten/brukaren, närstående samt kringpersonal får ta del av tillverkarens anvisningar och att sängen och tillbehören används på det sätt som tillverkaren avser, för att minimera risken för handhavandefel.

Kostnad för tillbehör och förbrukningsdelar som betalas av patient/brukare

Standardmadrass med bomullsöverdrag (35kg/m³) till förskriven säng ingår vid förskrivningstillfället. Vårdenheten kan beställa hygien topp för att skydda madrassen vid t ex kortare tids användning eller där andra särskilda skäl finns som inte beror på inkontinensproblematik. I övriga fall bekostas hygien toppen av den enskilde. Finns utredd inkontinensproblematik kan inkontinensöverdrag förskrivas av distriktssjuksköterska/ansvarig sjuksköterska.

Råd i förskrivningsprocessen**Behovsbedömning**

Innan förskrivning ska möjligheten att anpassa patienten/brukarens egen säng med t ex lyftbåge, förhöjningsklotsar, reglerbart ryggstöd eller elektrisk sänglyft bedömas.

Har patienten/brukaren en undermålig säng eller saknar egen säng är detta inte skäl för förskrivning.

Även om omvårdnadssituationen är tung och komplex kan höj/sänkbar säng inte förskrivas om arbetsterapeut eller sjukgymnast bedömer att patienten/brukaren själv eller med hjälp av annan person kan tillgodose aktuellt behov med ergonomisk rådgivning, förflyttningsteknik och/eller andra förflyttningshjälpmedel. Om oenighet uppstår är det viktigt med samverkan mellan t ex brukaren/närstående, enhetschef, företagshälsovård och förskrivaren.

Vid särskilda medicinska behov kan samråd ske med läkare eller sjuksköterska, t ex vid grava smärttillstånd.

Att beakta för grupp 3, t ex dialysbehandling, är patienten/brukarens förmåga att självständigt kunna ansluta sig till den tekniska utrustningen. Tänk även på att behandlingstiden kan variera mellan 3-5 timmar under ett flertal behandlingstillfällen i veckan.

För att välja rätt modell av säng och tillbehör är det viktigt att ta hänsyn till patientens/ brukarens:

- Funktionsnedsättning - prognos
- Rörelseförmåga
- Omvårdnadsbehov av annan person
- Aktivitetsnivå under hela dygnet
- Kroppskonstitution såsom längd och vikt

Förskrivning av säng för att möjliggöra kortare vistelser i det enskilda hemmet vid permissioner från slutenvården kan vara aktuellt om angivna kriterier uppfylls.

Flyttar patient/brukaren permanent till särskilt boende skall förskrivna säng återlämnas. Patient/brukaren skall erbjudas att hyra sängen privat.

Trycksårspåbyggande och/eller behandlande madrass kan endast förskrivas vid trycksår, stark benägenhet att få trycksår samt vid smärtor i livets slutskede.

Prova ut, anpassa och välja lämplig specifik produkt

- Finns utrymme så att sängen kan placeras på ett ändamålsenligt sätt?
- Behov av specifika tillbehör har betydelse vid val av säng
- Behov av bredare säng kan påverka personalens arbetsställning negativt

Instruera, träna och informera

Det är förskrivarens ansvar att informera patienten/brukaren, närstående samt kringpersonal om handhavande och skötsel av sängen. Det är viktigt att alla får ta del av tillverkarens bruksanvisning.

Enligt arbetsmiljöverket är det arbetsgivarens ansvar att se till att personalen har erforderlig kunskap om de hjälpmedel som ska användas kring brukaren/patienten.

Uppföljning och utvärdering

Förskrivaren ansvarar för uppföljning. Vid uppföljning utvärderas om sängen uppfyller uppgjorda mål och om ev korrigeringsåtgärder behöver göras.

Leverantör av hjälpmedel och tjänster

Hjälpmedelscentralen enligt avtal mellan uppdragsgivaren och LD Hjälpmedel.

Framtaget av: Produktgrupp Förflyttning, sängar och lyftar

Godkänd av: LOK grupp 2010-06-17

Reviderad av: Medlemsråd 2015-04-23